

HEBRIFŌ

Ovoli Kĩ Betselɛ Bɛma Hebrifo

Baguma Tsã Obi Akũ Elɛ Kɔdzela.

I Nɛ kɔkɔɛ a, Baguma lemɔ boe bawanyɔ a kɔdzela lɔkɔ pii nɛ tisi ahɔlɔ ahɔlɔ akũ, etsãmena ye onukpɛ banyenɛ akũ.

II Lemɛ nɛ fuwi nkaɛ kĩĩ kame ni, Baguma lemɔ boe kɔdzela etsãmena ye Obi akũ. Ade Obi kĩĩ akũ etsã ebɔa katinya flee, epau ye kĩ enya letsa nyɛ letsa ɔlate a.

III Obi a lenye ayekĩ Baguma kukũkpale la etsa, ade Baguma kutidu a pɛpɛpɛ ye malo edeĩ a. Obi a kɔa Baguma kale a kɔbɛ epini katinya flee. Kĩ enɔle bati tɔkpa eyua a, enadzi nɛ Baguma Kpale nɛ ode flee a somona.

Baguma Obi a Nyɛ Ode Fɔtɔ Banyanɛ a Ɔnɔkɔɛ.

IV Baguma kena ye Obi a ebɛ Baguma ode fɔtɔ banyanɛ a, kitonɛkĩ dĩ a kĩ Baguma te ye a tɛ kɔya lɛba be bade a.

V Kitonɛkĩ Baguma tábi ye fɔtɔ banyanɛ a kame odima tɔ kĩ,
“Nɔ nyɛ yĩ Obinyole.

Nviã luwi kĩĩ mma nɔ.”

Bio Baguma tále nɛ ye ode fɔtɔ banyanɛ a kame odima akũ kĩ,

“Maanya ye Ɔlɛga,

ade ye malo enya yĩ Obi a.”

VI Ade lɔkɔ a kĩ Baguma wɛ kĩ yado ye obinyole ɔtonyade nɛ katinya kame a ni, elɛ kĩ,

“Ode fɔtɔ banyanɛ a flee, misum ye.”

VII Lɛmɛ nɛ ode fɔtɔ banyanɛ a akũ ni, Baguma lɛ kĩ,

“Baguma kɛna ye ode fɔtɔ banyanɛ ndɛ ɔwɛ,
ade ɛkɛna ye ode basumunɛ ndɛ fi fɔmɛ a.”

VIII Lɛmɛ nɛ ye Obi akũ ni, Baguma lɛ kĩ,

“O Baguma, nɔ lɛgãkanya aawa daa daa.
Nɔ bati akũ kanya tsɛ osi kpĩ akũ.

IX Awɛ tuwĩ kakɛna lɛmɛ akɛsĩ tɔkpa a.

Ade foesũ Baguma, nɔ Baguma a pau nɔ a,
ɛkpa nɔ obũ kadzikõ kĩ kawɔlɛ deĩ kɛbɛ nɔ
bakɔba flee kade a.”

X Baguma buki ɛlɛ kĩ,

“Boe ɔlate, nɔ lɛboɔ tite nɛ kayɔkayi a,
ade ɔkɔa nɔ mɔa awɛ ɔkɛna ode lɛmɛ a.

XI Fɔtsa kĩ flee aawɔ, lɛmɛ nɔ kõ aana daa,
foe flee fɔade fɔtsɛ ndɛ tetadiɛ.

XII Aabuta foe ndɛ atadiɛ,
ade fɔadani ndɛ tetadiɛ.

Lɛmɛ nɔ kõ ade ayea aana daa a,
ade nɔ nkpã kadzi lelá kawũna a.”

XIII Baguma tábi ye ode fɔtɔ banyanɛ a kamɛ
odima tõ kĩ,

“Dzi nɛ yĩ sɔmɔna nɛ awĩ,
kɛnaawɔ kĩ nkɔa nɔ bakesĩnɛ nkɛna nɔ abɔa
katekõ.”

XIV Kekõ baáde nyɛ ode fɔtɔ banyanɛ a? Ade be
nyɛ hũhũ a kĩ basum Baguma, ade yado be lɛmɛ
kĩ bɛnaabumɛna bati a kĩ baana nkpã katɛ a.

II

Baguma Kpa Boe Nkpã Kate Kpale.

I Ade foesũ kene kĩ boapi onokoali folets a kĩ bunu a budomɔ akũ mɔ osĩ mɔ osĩ, ayekĩ boláayela osi.

II Betsa kĩ nte Baguma ɔledo a kĩ ye ode foto banyane kɔa bema boe bawanyɔ a nye onokoali, mɔ odi nye odi kĩ efum ãye etákena ne ye akũ a te foe soto kavele kĩ sefeta a ni,

III nde bóapuli bulo soto kavele a kĩ baakpa boe a, nte botáte nkpã kate kpale kĩĩ a? Boe ɔlate mɔawe lenya loto ele nkpã kate folets kĩĩ, ade bikĩ binu foe a di adansie kĩ fonye onokoali a.

IV Ne loko mɔape a kame a, Baguma mɔawe kɔa nsentseleni mɔ awãwã fotsa futefute kakena edi adansie ne nkpã kate a akũ, ade esẽ Hũhũ Kpalewa futetsa a ekpa bati ne ye kawɛ onukpẽ a.

Yesu Kpã Boe Yanamena Nkpã Kate Kame.

V Baguma tákɔa katinya a kĩ kaaya, kĩ ke akũ folets bolamena kale a akũ kanya edo ne ode foto banyane a awe.

VI Mbom bele ne Katsɛle Kpalewa a kako kadi kame kĩ,

“Litsa nye otidziwa obi kĩ akona ye akũ?

Litsa koũ nye otidziwa kĩ api ye kadunamɔ akũ?

VII Okéna ye ne kayɔ loko lukũ lidi ɔba ode foto banyane a.

Leme okɔa kukũkpale mɔ obu ɔtsa ye nde legãboɛ aye.

VIII Ade okena ye kĩ enya fotsa flee akũ a.”

Katsɛle Kpalewa a le kĩ okena ye kĩ enya fotsa flee akũ, foesũ letsama tábuki lite kĩ elá kobẽ ne

de akũ. Leme finyaa boámɔ kĩ otidziwa deĩ kobě ne fotsa flee akũ.

IX Leme bómó Yesu a kĩ bekena ne kayɔ ne loko lukũ kame eba ode fɔto banyane a, ayekĩ fotsã Baguma konyakamɔ kame eyaaku ne odi nye odi lolɔ a, finyaa kɔ bómó ye kĩ Baguma kɔa obu mɔ kukũkpale etsa ye nde legãbɔe aye, ne wuda lubo a kĩ emó a sũ.

X Fɔnɛnɛ kĩ Baguma kĩ ebɔa fotsa flee, epini foe a, ekena Yesu ekpɔla etsãmena lubo kamɔ kame, ayekĩ yaakpã bati beblebee beyaana tsefã ne ye kukũkpale a kame. Kitonekĩ oti a kĩ yakpã be kanamena nkpã kate kame a nye Kristo.

XI Kitonekĩ oti a kĩ yakpale bati akũ a, mɔ bati a kĩ bekpale be akũ a flee deĩ ɔlega mɔape. Ade foesũ konyɔã láko Yesu kĩ yave be ye bawaẽ a.

XII Yabi Baguma kĩ,

“Maade nɔ dī akũ letsã nkpa awaẽ ame,
ade maasã tɔnɔ mmu nɔ ne be katsenakɔ a.”

XIII Ebuki ele kĩ,

“Maakɔa anɛ nte ne Baguma akũ.”

Ade ebuki ele kĩ,

“Amɔ yī mɔ babi a kĩ Baguma kɔa ekpa yī a ne awī.”

XIV Ne ayekĩ babi a kĩ yawɛ a nye batidziwa, kĩ bideĩ sukena mɔ babɔane sũ ni, Yesu malo dani ekena otidziwa, edzi nkpã nde be aye. Ekena fukĩ fotsã ye wuda kame, ewɔla Abonsam a kĩ ye nɛɛ wuda kobě a.

XV Ke liti leme, Yesu kena fukĩ kĩ bati a kĩ wuda kavila ne be nkpã kadzi flee kame fɔ bedani basate a, befɔ wuda kavila.

XVI Kitonekĩ ne ɔnokɔali kame ni, nné ode fɔto banyane a yakpa kabumena, mbom Abraham babi mɔ bawa yabumena.

XVII Fukĩ atsa kĩ kene kĩ bekena ye nde ye bawaẽ aye ne osi nye osi akũ, ayekĩ yaapuli enya be Ɔsɔfonokɔẽ Flee kĩ yamɔ bati kɔnya. Yaakasum Baguma ne ɔnokɔali kame leme, ayekĩ yaafɔ benye tokpa ne bati akũ.

XVIII Ne ayekĩ ye mɔawe emɔ lubo, etsã sohuiɛ kame leme sũ ni, yaapuli ebumɔ bikĩ be malo bideĩ ne sohuiɛ kame a leme.

III

Yesu Bẽ Mose.

I Nwaẽ ame Kristofɔ, kĩ Baguma ve etomena ode leme a, mikɔna Yesu a kĩ Baguma do kĩ enya Ɔsɔfonokɔẽ Flee ne katekado a kĩ bonɛɛ a midã.

II Edi ɔnokɔali ekpa Baguma a kĩ ye lepau ye kĩ ekena adzuma kĩ, nde ayekĩ Mose leme di ɔnokɔali ekena adzuma ne Baguma tɔto kame a.

III Nde ayekĩ babu kɔla okenɛ kaba kɔla mɔawe a ni, ade aye kefeta kĩ Yesu ena obu baũ eba Mose a.

IV Kɔla nye kɔla ni, oti ake koe. Leme ne ɔnokɔali kame ni, Baguma nye oti a kĩ eke fɔtsa a flee.

V Mose di ɔnokɔali nde ɔsumune aye ne Baguma tɔto kame, ade edi adansiɛ ne fɔletsɛ a kĩ Baguma aanye etsa ne kunya kame a akũ a.

VI Leme Kristo kɔ dã Baguma tɔto akũ ne ɔnokɔali kame nde Obi aye. Boe nye ye kɔla a, nte budo ɔwɔle, bona katekado ne letsɛ a kĩ boe ane teĩ ne de akũ a akũ.

Kaweyakõ Deĩ Kεkpa Baguma Bade a.

- ^{VII} Ne foesũ nde ayekĩ Hũhũ Kpalewa a le a,
 “Nte minu Baguma odo ne nviã ni,
^{VIII} mitakena ato osĩ,
 nde ayekĩ mi bawanyo kena a,
 kĩ biyidza bedza ne Baguma akũ luwi a ne
 kosa kame, beso ye bedã a.
- ^{IX} Ade beso yĩ bedã ne awã bewε foletsa leme ne
 yĩ akũ,
 titõ kĩ bemó fõtsa a kĩ nkena ne futeli tena
 kame a malo.
- ^X Ne foesũ nna kalokpa ne bati a akũ ade nle kĩ,
 ‘Bafum ade bayela osi a,
 ade bisĩ baákena ne yĩ mbla a akũ a.’
- ^{XI} Nna kalokpa ade nlo fubo nle kĩ,
 ‘Beláake kõboa ne tite a kĩ kufe maakpa be
 kaweya a akũ da!’ ”
- ^{XII} Nwaẽ ame bate badone, midã kadã wĩ kĩ
 mi kame odima etana owõle kpa mo katatekado
 lokõa emuniki ne Baguma a kĩ edzi nkpã a liti.
- ^{XIII} Mbom mikaabumena akũ akũ luwi nye
 luwi, kĩ nviã ne Baguma foletsa kame a tsela boe
 akũ, ayekĩ tokpa leláake mi, ãye mina ato osĩ.
 Tsela boe akũ.
- ^{XIV} Kitonekĩ boe flee budeĩ tsefã mo Kristo nte
 bupini boe katekado mo osĩ kenawo kawũna a,
 nde ayekĩ buyi kayo a.
- ^{XV} Bele ne Katsεle Kpalewa a kame kĩ,
 “Nte minu Baguma odo nviã ni,
 mitakena ato osĩ
 nde ayekĩ mi bawanyo kena a,
 kĩ biyidza bedza ne Baguma akũ a.”

XVI Bawei linu Baguma odo mo biyidza bedza ne ye akũ a? Ade be nye bati flee a kĩ Mose kpã etomena Egipte tite akũ a.

XVII Bawei akũ mo Baguma na kalokpa futeli tɛna flee? Ade be nye bati a kĩ bekɛna tokpa kĩ biku bekaho ne kɔsa kame a.

XVIII Bawei akũ Baguma lo fubo eɛ kĩ, “Beláake kɔboɔ ne tite a kĩ kufe maakpa be kaweya a akũ da”? Ade bati a kĩ biyidza bedza ne Baguma akũ a.

XIX Foesũ bɔmó kĩ betápuli biwo tite akũ, kitonekĩ betáte Baguma bido.

IV

I Foesũ kĩ Baguma buki ebinya osi eyi ne ye kaweya a kĩ eɛ eyi a kame kawo sũ ni, mifõ bɔdã kadã wĩ ayekĩ beláamo kĩ mi kame odi tápuli ɛna kaweya a kame kawo.

II Kitonekĩ bibi boe Kale Wĩ a nde ayekĩ bibi be malo a. Binu foletsa a, leme betána foe akũ nfaso, kitonekĩ kĩ binu foe a, betáte foe bido.

III Leme boe a kĩ bote budo a, buwo ne kaweya a kĩ Baguma le eyi a kame. Nde ayekĩ eɛ kĩ,

“Nna kalokpa ade nlo fubo kĩ,

‘Beláake kɔboɔ ne tite a

kĩ kufe maakpa be kaweya a akũ da!’ ”

Baguma le fukĩ tito kĩ eyua ye moawe adzuma kito loko a kĩ eboɔ katinya a malo.

IV Kitonekĩ Baguma le ne Katsɛle Kpalɛwa a kako kadi ne luwi luvũkɔnɔde a akũ kĩ,

“Ne luwi luvũkɔnɔde akũ a,

Baguma dzi eweya,

ade etábuki ekɛna adzuma adima a.”

V Ebuki ɛle kale mɔape a kī, “Beláake kobɔa ne tite a kī kufe maakpa be kaweya a akū da!”

VI Bikī benya loto binu Kale Wī a tápuli biwo ne kaweyakō a, kitonekī betáte bido, leme osi buki ebinya kī badi biwo.

VII Baguma yi luwi bebā kī bave Nviã, ne futeli pii liti. Ke liti a, Legã Dawid le kodzela etsãmena fɔletsã a kī bɔle kodzela ne foe akū boyatẽ a kī, “Nte minu Baguma odo nviã ni, mitakena ato osĩ.”

VIII Kitonekī nte Yosua ɛkpã be ewo ne kaweyakō a kī Baguma le eyi a ni, kufe Baguma leláabuki ɛle kale ne kaweya luwi bebā akū ke liti a.

IX Foesū kaweya luwi buki lideĩ lekpa Baguma bade a, nde ayekī Baguma aweya ne luwi luvūkɔnde akū a

X kitonekī odi nye odi kī ewo ne Baguma kaweyakō a, aate kaweya ne be adzuma kame nde ayekī Baguma leme fō ye mɔawe adzuma kakena, eweya a.

XI Foesū mifō bobɔa mbɔdi buwo ne kaweyakō a kame, ayekī boe kame odima leláatomena be obla kpa a, eto ne ato osĩ sū.

XII Kitonekī Baguma kale a deĩ nkpã ade kelamena adzuma a. Kideĩ obō kebẽ atugbe adi nye adi, ade katsɔe kanaawo awã kī kasẽ okla mɔ hūhū kayite. Kawo kanaasẽ fotsakō fotsakō mɔ fotsō kame tɔbō kayite. Kale a adzemɔ oti adzuni mɔ ye ɔwɔle kame fowetsã yededeede.

XIII Letsama leláa kī baapuli bekɔa bekɔla Baguma, kitonekī letsã nye letsã kī ebɔa ne katinya kame waa ɔdzɔ ne ye ane kame. Ade

ye mɔ bɔakena akunta ne boe kadzi kame akũ bɔkpa a.

Yesu Nyé Ɔsɔfɔnɔkɔě Flee a.

XIV Foesũ mifɔ̃ bupi boe katekado a kĩ bɔanye katsa a budomɔ akũ mɔ ɔsĩ, kitonekĩ budeĩ Yesu, Baguma Obi kĩ enye Ɔsɔfɔnɔkɔě Flee a kĩ etsã ode flee kame ené edzi ne Baguma ɔwě a.

XV Nné Ɔsɔfɔnɔkɔě Flee kĩ eláapuli enu boe katekado onukpě kado kayɔ budeĩ, mbom oti kĩ ye malo besɔ ye bedã ne osi nye osi akũ nde boe aye, leme etákɛna tɔkpa tidima a budeĩ.

XVI Foesũ mifɔ̃ budo ɔwɔle bufuã Baguma kɔnyakamɔ legãkpo a, ayekĩ bɔana Baguma semekale mɔ kɔnyakamɔ fubumɔ boe ne kasĩ lɔkɔ.

V

I Bapau Ɔsɔfɔnɔkɔě Flee a odi nye odi katomena ye bakɔba kame, kate awe ne ye akũ kĩ edza ne be onukpě esum Baguma. Ye adzuma nye kĩ ekɔa bati futetsa ekpa Baguma, ebɔa afolie ne be tɔkpa akũ.

II Ne ayekĩ ye mɔawe a elá kɔbě ne tisi pii akũ sũ ni, yana ɔwɔle bɔee kakpa bikĩ binyína kadi mɔ bikĩ beyela osi a.

III Ade foesũ kene kĩ ebɔa tɔkpa afolie ne ye mɔawe lɔlɔ mɔ bati bebã tɔkpa flee leme akũ a.

IV Odima ládzina ye akũ Ɔsɔfɔnɔkɔě Flee kado ye akũ foe obu, mbom Baguma ave ye nde ayekĩ eɛe Aron a.

V Ade ayea Kristo leme tádo ye akũ obu kĩ yanya Ɔsɔfɔnɔkɔě Flee, mbom Baguma lidzina ye ebi ye kĩ,

“Yī Obinyole anε.

Nviã luwi kīi mma no.”

VI Ebuki εε ne kako bebã kī,

“Aanya ɔsofo daa,

ne Melkizedek osi a akū.”

VII Kī Yesu dzi nkpã ne tite akū a, εboα mpas, eke aduli mo fowola mo babe ekpa Baguma a kī ye lipuli enye ye ne wuda awe kame a. Baguma tse ye, kitonekī edola ye akū ekpa Baguma ɔsum a.

VIII Tito kī Baguma Obi yane malo ni, ekole osetie etomena ye lubokamo kame.

IX Kī Baguma kena Yesu ekpola ne osi nye osi akū a, edani oti a kī ye akū bikī babu ye a flee aatsã bena nkpã kī elá kawūna a.

X Ade ye nye oti a kī Baguma le eyi kī yaanya ɔsofonokoε Flee ne Melkizedek osi a akū a.

Mitafone Mi Katekado a Awe.

XI Foletsa pii deī kī bóale ne fukīi akū kufe, leme foe kayokanye deī ɔsī, kitonekī miápuli kanu foletsa kayo moatse.

XII Fonye onokoali kī tito kī mo loko kīi kenekī minya fotsa batsane malo ni, mibuki misī odi kī etsa mi Baguma foletsa kayokayi fude a. Mila nde akokoa ame kī bisī teme mui, leme nné nde bikī bisī funitsã kī fudeī ɔsī.

XIII Odi nye odi kī yameme ni, akokoa ebuki yane, foesū enyina letsama ne tokpa mo tuwī akū.

XIV Banokoε anya funitsã kī fudeī ɔsī, kitonekī bevele be adzuni ne fotsa pii kame, kī foesū bapuli kamo tokpa mo tuwī kayi ɔsū.

VI

^I Foesũ mifõ bõnaa lotõ bõkõle banõkõẽ fõtsa kãtsa, lõkõa bõfõne kayõkayi fõtsa a kĩ bõtsa ne Kristo akũ a awẽ buyi. Mitafõ bumuniki bõnaayi kayõ mõ fõtsa kãtsa ne ayekĩ bõdani tõwõle kamẽ, bõfõne tudzuma kĩ tela nfasõ, mõ ayekĩ bõte Baguma budo,

^{II} mõ fõtsa kãtsa ne mui kawõla amanie, awẽ kate ne bati akũ, kayidza kato kanõkpa mõ kãdzemena nkaẽ a akũ.

^{III} Mifõ bõnaa lotõ bõbo anẽ! Ade letsa a kĩ nte Baguma tunõ ni, bõakena a.

^{IV} Kitonekĩ nde bati a kĩ bimuniki ne be katekado liti a, aapuli bibuki bõdani tõwõle kamẽ? Bena ne Baguma õhaĩ kamẽ tõ bõta ode futetsa a onukpẽ bẽmõ, bena Hũhũ Kpalẽwa a lemẽ tsefã.

^V Ade bõta letsa wĩ a kĩ lideĩ ne Baguma kale kamẽ a onukpẽ bẽmõ, bena katinya a kĩ kaaya a kamẽ kõbẽ a tsefã a.

^{VI} Lemẽ bimuniki ne be katekado liti! Beláapuli bimuniki mõ be bibuki bõdani tõwõle kamẽ, kitonekĩ bibuki babõa Baguma Obi a ne asendua akũ, kado ye kõnyõã ne kanade.

^{VII} Baguma ahila tite a, kĩ tamõa oni mui kafõ futse amẽ ne te akũ kana nfasõ kakpa bikĩ be sũ banẽ fõba ne te akũ a.

^{VIII} Lemẽ nte fu mõ tuwĩ kpa mẽ ne te akũ ni, nfasõ adima lelãa te akũ. Baguma aapuli edumu te ade ne kawũna kamẽ a, baapila te mõ fi.

^{IX} Nwaẽ amẽ, tito kĩ bõle foe lõmõ malo ni, mi kõ bõte budo kĩ minyina fõtsa wĩ a kĩ fõnẽne fõbẽ, kĩ fõafõ mina nkpã kate.

X Kitonekĩ Baguma lénnye oti kĩ yaádã kpĩ, kĩ yaálela adzuma a kĩ mikena mo odo a kĩ minye mitsa ne yĩ dī sū. Mibumena mi bakoba Kristofō ade milamena be kabumena finyaa malo a.

XI Boe kawε mo osĩ nye kĩ mi kame odi nye odi epi ye mbodi kaboa kame lomō kenaawo kawūna, ayekĩ mi awe aata letsa a kĩ de akū miate anε a.

XII Botáwe kĩ mikena onyone, mbom mikena fotsa nde bati kĩ betε bido, kĩ bideĩ owole boεε, kĩ foesū bena fotsa a kĩ Baguma le eyi kĩ yaakpa a.

Letsa a Kĩ Baguma Le Eyi a Lávemena.

XIII Kĩ Baguma le eyi kĩ yaakpa Abraham fotsa a, etani ye moawe akū ekpa ye, kitonekĩ odima lebe ye Baguma kĩ yaatani.

XIV Ele kĩ, “Maahila no ade maakpa no babi mo bawa beblebee leme a.”

XV Abraham na owole boεε, foesū ye awe ta letsa a kĩ Baguma ke otse kĩ yaakpa ye a.

XVI Bati atani fotsa kave letsa a kĩ lebe be a kakoa katsua foletsa kavele a kame.

XVII Ade foesū Baguma tani fotsa ne ye bohe a akū a, kitonekĩ ewe kĩ foe kame fokpale bikĩ baate letsa a kĩ ele eyi a kĩ ye nhihie lelávemena da.

XVIII Foesū Baguma kena fotsa nviã kĩ fonye bohe mo katani, kĩ foláapuli fodani, ade Baguma leme leláapuli ema fovã ne foe akū a. Ne fukĩ sū ni, boe a kĩ bulo bonatani ye a bubuki boana owole, boate anε ne letsa a kĩ ele eyi kĩ yaakpa boe a akū.

XIX Budeĩ kɔnɛte kɔĩ bɔkpa boe akũ ne boe kadzi kame, nde ayekĩ kutse tunu api koe kadzela kpili a. Kɔnɛte a akpã boe katsãmena lima a kɔ litsua kɔla a kame kawomena ne kaka kpalewa flee a.

XX Ade awĩ Yesu nya loto ewo nde boe loto onyane aye, edani daa Ɔsofonokoẽ Flee ne Melkizedek osi a akũ a.

VII

Melkizedek Nye Ɔsofo.

I Melkizedek kɔĩ nye Salem legã, ade enye Baguma Kpale a ɔsofo a. Kĩ Abraham to kawũ a kɔ ke kame enya fogã ena akũ yaya a, Melkizedek natselamo ye ehila ye.

II Awã naa, Abraham kɔa kawũ kame fɔtsa a kɔ ena a flee katsu kawuade a ekpa ye.

Dĩ Melkizedek kayokanye katonyade nye kɔ Legã, fɔtsa kpɔĩ akũ okenanɛ. Kayade nye Salem legã kɔ fɔtsa kɔ Lukudo Legã.

III Betãle letsama ne ɔlega ãye oma akũ. Betãle letsama ne ye babi mo bawa akũ, betãtsa loko a kɔ bema ye, ãye loko a kɔ eku a. Melkizedek kɔĩ la nde Baguma Obi a ade enye ɔsofo daa daa a.

IV Midã ayekĩ Melkizedek te dĩ! Boe ɔwanyo Abraham nde otinokoẽ malo a kpa ye kawũ kame fɔtsa a kɔ ena a kasẽ kame katsu kawuade a.

V Ne mbla a onukpẽ ni, Levi babi mo bawa kɔ banya basofa a deĩ osi kɔ bate fɔtsa kasẽ kame katsu kawuade ne Israelfa awe, tito kɔ be malo benye Abraham kasinu kame babi malo.

VI Ade Melkizedek tato Levi kasinu a kame a, lemɛ ete fɔtsa katsu kawuade etomena Abraham sekẽ, ade ehila ye oti a kɔ Baguma kpa bohe a.

^{VII} Atsindze adima leláa foe kame kī oti a kī yakpa nhila a bē oti a kī ye bihila a.

^{VIII} Ne basofō semake ni, batidziwa kī baku a ate fōtsa katsu kawuade, leme ne Melkizedek semake kō ni, oti kī bidī adansie ne ye akū kī edzi nkpā daa, nde ayekī Baguma fōletsa a le a, letē fōtsa a.

^{IX} Foesū b́apuli b́ole malo kī, Levi kī yate fōtsa kasē kame katsu kawuade a malo kpa fōtsa etsāmena Abraham akū,

^X kitonekī betáma tō Levi, leme nte b́ale ni, ena ne ɔwanyɔ Abraham kate kame ne loko a kī Melkizedek natselamo ɔwanyɔ a.

^{XI} Levifō a tsofō kanya kame fōtsā mo bekpa Israelfō mbla a. Ade finyaa nte Levifō tsofō kanya a kakpola kekpola ni, kufe fótásī kī ɔsofō bebā nde Melkizedek aye ebuki ene, kī nné Aron kasinu a kame eto.

^{XII} Kitonekī nte bevemena tsofō kanya a ni, kene kī kavemena keya ne tsofō kanya mbla a leme kame.

^{XIII} Boe ɔlate kī ye akū fōletsa b́olamena kale a to katete bebā kame, ade ke katete a kame obi odima tánya tō ɔsofō a.

^{XIV} Fone f́waa pefee kī Yuda katete kame bema ye, leme Mose táboa katete kī dī ele tsofō kanya letsama.

Yesu La Nde ɔsofō Melkizedek Aye.

^{XV} Fōletsa kī kame kpale foba kī ɔsofō bebā kī ela nde Melkizedek aye ya.

^{XVI} Oti kī nya ɔsofō nné ne batidziwa mbla onukpē, mbom etsā nkpā kī ela kawūna a kobē akū eya.

XXVII Kitonekĩ Katsɛle Kpalɛwa a lɛ nɛ ye akũ kī,
 “Aanya ɔsofo daa,
     nɛ Melkizedek osi a akũ.”

XXVIII Foesũ benye mbla kɔɛ a biyi nɛ ɔ́wě,
 kitonekĩ etána kɔbē ãye nfaso adima.

XXIX Kitonekĩ Mose mbla a tápuli ekɛna letsama
 lɛkpɔla. Finyaa budeĩ kɔnɛte kī kɔnɛnɛ kɔbē, kī
 bɔtsē koe akũ bɔafuã Baguma.

XX Fukĩ fubu nye kī Baguma lo fubo nɛ tɔsofo
 kanya kī akũ. Kɔkɔɛ a Baguma tálɔ fubo ekpa
 bikī bidzina basofo a.

XXI Lemɛ kī Yesu yanya ɔsofo a, Baguma lo fubo
 ekpa ye elɛ kī,

“Boe ɔlate a lo fubo
     ade eláadani ye adzuni a,
 ‘Aanya ɔsofo daa.’ ”

XXII Fubo kī sũ Yesu dani apam a kī ɛnɛnɛ ɛbē
 kɔlaa a liti ɔdzanɛ.

XXIII Ntsitsemu bebã buki edeĩ. Kɔkɔɛ a basofo
 nɛ lidede, kitonekĩ bekaku mɔatɛ mɔatɛ kafɔnɛ
 adzuma a.

XXIV Lemɛ kī Yesu kō dzi nkpã daa sũ ni, ye
 tɔsofo kanya a leláato ye akũ tenaa odima akũ.

XXV Foesũ yaapuli ɛtɛ bati a kī batsã ye akũ
 kaya nɛ Baguma sekē loko nye loko, kitonekĩ edzi
 nkpã daa, ade yake Baguma aduli kakpa be a.

XXVI Foesũ Yesu nye ɔsofonokɔē Flee a kī busĩ.
 ɛnye oti kpalewa kī nfumusuu adima leláa ye akũ,
 ade tokpa tidima leláa ye akũ a. Benye ye nɛ
 tokpa bakɛnanɛ kamɛ, ade bedɛla ye flee ɛtē ode
 a.

XXVII Yesu lelá ndɛ basofonokɔē nkaɛ a, ade
 fotásĩ kī yabɔa afɔlie luwi nye luwi nɛ ye mɔawe
 tokpa akũ, lokɔa ke liti ɛbɔa nɛ bati bebã tokpa

lolo. Eboa afolie deedimɔape ekpa foko a flee, ne loko a kī ekɔa ye akū eboa afolie a.

XXVIII Mose mbla a apau banyole kī badɔ kadzina be basofonokɔẽ flee, lɛmɛ Baguma tsã ye fubo kalɔ akū ne mbla a liti a, epau Obi a kī ekɛna ye ekpola a yanya osofonokɔẽ flee daa.

VIII

Yesu Nyé Boe Osɔfonokɔẽ Flee.

I Kale titiliwu ne foletsɔ a kī bɔlamɛna kale a kamɛ nyɛ kī budeĩ Osɔfonokɔẽ Flee kīĩ odu, kī edzi ne Obu Legã Kpale legãkpo a sɔmɔna ne ode.

II Yasum ndɛ osɔfonokɔẽ aye ne Kakɔ Kpalɛwa Flee a kī kenye lima patampa wī a kamɛ, kī nné otidziwa lɛboa de, mbom boe ɔlate a lɛboa de.

III Badzina osɔfonokɔẽ flee kamɛ odi nyɛ odi kī ekɔa afolie fotsa ekpa Baguma eboa afolie lɛmɛ, foesū kenɛ kī Osɔfonokɔẽ Flee kīĩ lɛmɛ ɛna afolie litsedi ekpa Baguma.

IV Ade ntɛ tite akū edzi ni, kufɛ eláanya osɔfo kɔlaa, kitonɛkī basɔfo a kī be akɔa futetsa kakpa Baguma ne Yudafɔ mbla a onukpɛ a deĩ kɔkɔɛ.

V Adzuma kī bakɛna ndɛ basɔfo aye ne kasumkɔ la ndɛ fukī fudeĩ ne ode a kuyo odi.

Ade foesū kī Mose aabɔa Lima Patampa Kpalɛwa a ni, Baguma bi ye kī, “Dã kī ɔkɛna ne letsɔ nyɛ letsɔ a kī betsa nɔ ne ɔto akū a onukpɛ.”

VI Lɛmɛ finyaa Baguma kpa Yesu osɔfo adzuma kī ɛnɛnɛ ɛbɛ basɔfo a tide kɔlaa, ndɛ ayekī apam a kī ekɛna ne Baguma mɔ ye bati kayite a nɛnɛ ɛbɛ a, kitonɛkī bekɛna ye ne bohe a kī ɛnɛnɛ ɛbɛ a akū.

VII Nte mfumsu adima etana ne apam atonyade a akū ni, kufe foláabuki fusī kī bakena ayade.

VIII Leme Baguma amo mfumsu ne ye bati akū kī ele kī,

“Boe Olate a le kī,

fuwi fudi aya kī maakena apam voẽ mo

Israel kade a

mo Yuda kade a leme.

IX Apam kī léláana nde ekī

nkena mo be bawanyo

ne loko a kī mpi be ne akpo

nkpā be nnemena ne Egipte tite akū a.

Kitonekī betákena ne apam a kī nkena mo be a akū,

foesū yī malo mboa kanε nkpa be.”

X Olate a buki ele kī,

“Ade apam kī maakena mo Israel bati

ne fuwi a kī fóaya a liti a.

Maakoa yī mbla ndo ne be adzuni kame,

ade maatselε ye ne be towolε kame a.

Maanya be Baguma,

ade be baanya yī bati a.

XI Odima léláabuki etsa okoba fotsa

īye ebi owaẽ kī, ‘Nyi Baguma,’

kitonekī odi nye odi aanyi yī

kito babisẽ akū kenawo banokõẽ akū.

XII Maamo be konya ne be obla kpa a kī bebõa

akū,

ade nláabuki nte anε ne be tokpa akū kolaa a.”

XIII Kī Baguma le kī apam voẽ a, foatsa kī ekena atonyade a akõε. Ade finyaakī letsa nye letsa kī lekena lokõε ni, owi lélábuna mo laatẽ lenaa.

IX

Baguma Kasum Ne Tite Mo Ode.

^I Apam atonyade a na tebla kī te akū batsā kasum, mo tite akū kola, awā kī basum leme.

^{II} Bike patampa bekwa lima besē ye kame. Bave kako katonyade a kī Kako Kpalawa, ade awā leme bike osedza otse mo opunu a kī ye akū bate abodoo kakpa Baguma a.

^{III} Ne kola kame katsua lima a liti ni, patampa bebā deī kī bave Kako Kpalawa Flee.

^{IV} Fotsa a kī fudeī ne awā nye sika ngbā atenye a kī ye akū bate lifii onyo, apam adakā kī bidue mo sika ngbā. Adakā a kame fotsa a nye sika ngbā okluwa kī funitsā kī bave mana deī ne ye kame, Aron otse kī yake katsā, kī enye toota, mo boe tratra nviā kī be akū betsele mbla ewua a bite a. ^V Beme Kerubifo kutidu bedzē ne adakā a akū, kī banye Baguma kukūkpale katsa, ade bedzele be fupoki betsa awā kī bakwa bati tokpa kate a. Leme boláapuli bole kodzela ne fotsa a na flee akū dzununuunu finyaa.

^{VI} Ade nte bemanē fotsa a biyi lomō a, basofō awo ne Patampa atonyade a kame kakena be tosofo adzuma.

^{VII} Leme Osophonkōē Flee a odi awo ne kola koyade a kame deedimōape ne kateli kame. Nte yanaa a, kenekī yale bayae baboane kī yaakwa ewa afolie ekpa Baguma ne ye moawe tokpa mo tokpa a kī bati kena ne katanyi kame a lolō.

^{VIII} Ne nhihie kī onukpē ni, Hūhū Kpalawa a nye etsa kī, ne ayekī patampa atonyade a buki edzē sū ni, osi tábinya kī bati biwo ne Kako Kpalawa Flee a kame.

IX Fukĩi nye nfantuhũ fotsa katsa fɔkpa nviã fuwi kĩi. Fɔatsa kĩ afolie mɔ futetsa a kĩ bakpa Baguma a lápuli kafõ basumune a ɔwɔle kame akpale flefle,

X kitonekĩ be ɔsum a mane mɔ funitsã, bave mɔ akũ kakpale temanie ahɔlo ahɔlo odi. Fukĩi flee nye katinya kame tebla kĩ bakena kenaawo loko a kĩ Baguma aalola foe.

XI Leme Kristo ya kɔkɔe nde Ɔsofɔnɔkɔẽ Flee ekpa fotsa wĩ a kĩ fɔya kɔkɔe a. Patampa Kpalewa a kĩ ye kame yasum a pɔne lububu, ade ekpola eba akɔe a. Ade ye kõ nné patampa kĩ batidziwa like ye, ade foe nye kĩ etáto katinya kĩi kame.

XII Kĩ Kristo wo ne patampa a kame enaa Kako Kpalewa Flee kame deedimɔape a, etákɔa kutukpabi mɔ banantsue babi babɔane eboɔ afolie, mbom ye mɔawe babɔane ekɔa ewele nkpã kĩ elá kawũna ema boe.

XIII Kutukpabi, banantsue babɔane mɔ ɔnantsue obi kĩ bipila ye bato bakɔa kasã ne oti a kĩ efĩi deĩ ne ye akũ, lokɔa ye akũ akpale.

XIV Ayekĩ fukĩi nye ɔnɔkoali sũ ni, nde mɔ Kristo babɔane leláakena fotsa kpale kolaa? Kristo tsã daa Hũhũ Kpalewa a kobẽ akũ, ekɔa ye a kĩ efĩi adima leláa ye akũ a, eboɔ afolie ekpa Baguma. Ye babɔane a akpale boe tɔwɔle kame, enye boe temanie kĩ telá nfaso ayekĩ bóapuli busum Baguma a kĩ edzi nkpã a.

XV Ade fukĩi sũ Kristo kena apam vɔẽ a kame ɔkpɔlane, ayekĩ bati a kĩ Baguma ve a, aana daa adzapadie a kĩ ele eyi a. Fukĩi aaya ne foe kame

kitonekĩ oti liku, ade fonye tɔkpa a kĩ bati kena ne apam atonyade a kame a.

XVI Awā kĩ adzapadie akū ovoli deĩ ni, baákena ye akū adzuma nte betámó foe kame kĩ ovoli a okonane ku,

XVII kitonekĩ adzapadie akū ovoli lenyé letsama nte oti a kĩ ekena ye a dzi nkpā. Mbɔente oti a ku fomɔ baapuli bekena ye akū adzuma.

XVIII Ade foesū apam atonyade a malo ni, betáne baboane liti bekena ye adzuma.

XIX Mose nya lotɔ ede letsā ne tɛbla flee a kĩ tideĩ ne mbla ovoli kame a ekpa bati a. Ke liti a, ekɔa mui etseka mɔ kutukpabi mɔ banantsue baboane, ekɔa kuveli tetsā mɔ tuwĩ mɔ olẽ eta ade enye esā ne mbla ovoli a mɔ bati a flee akū.

XX Eĩe kĩ, “Ade apam a kĩ Baguma kena mɔ mi a kĩ mikena ne ye akū a baboane ne awĩ a.”

XXI Ade ayea Mose lemɛ akɔa baboane kasā ne Patampa Kpalɛwa a mɔ fɔtsa a kĩ foe akū adzuma bakena ne kasum kame a flee akū a.

XXII Onokɔali, bóapuli bɔle kĩ ne mbla a onukpẽ ni, baboane bakɔa kakpale letsa nye letsa akū, ade nte betáko baboane ne tite ni, tɔkpa kakɔa kate láya.

Kristo Kɔa Ye Akū Eɔɔa Afɔlie Enye Tɔkpa.

XXIII Foesū fusĩ kĩ bekpale fotsa a kĩ fɔla nde ode fude kuyo a akū ne osi kĩĩ akū. Lemɛ ode fotsa a mɔawɛ kɔ afɔlie kĩ enene ebẽ tite akū ade bekɔa bekpale foe akū.

XXIV Kitonekĩ Kristo táwo enaa Patampa Kpalɛwa a kĩ batidziwa like, kĩ enye ode fude a odi kuyo a kame. Ewo enaa ode mɔawɛ a, awā

kĩ finyaa ενανυε ye akũ ne Baguma anε ne boe onukpẽ.

XXV Leme Kristo táwo ne awā kĩ yakɔa ye akũ εβɔa afɔlie ebuli nde ayekĩ Yudafo Ɔsofɔnɔkɔẽ Flee a akɔa ɔyae babɔane kawomena ne Kako Kpalɛwa Flee a kame kateli nye kateli a.

XXVI Kitonekĩ nte aye fɔla ni, kufe kene kĩ ekaamɔ lubo lokɔ pii, kito anε katinya kayɔkayi a. Leme finyaa kĩ katinya anaa kawūna a, Kristo ya deedimɔape kĩ yakɔa ye akũ εβɔa afɔlie enye tɔkpa.

XXVII Baguma hihie kĩ otidziwa eku deedimɔape, ade ne wuda liti a, yaadzemɔ ye.

XXVIII Ade ayea Kristo leme kɔa ye akũ εβɔa afɔlie deedimɔape, enye bati pii tɔkpa a enamena a. Yaabuki eya leyade, leme eláabuki ekena letsama ne tɔkpa akũ, mbom yaate bati a kĩ bidzi badā ye anε a bena nkpā kĩ elá kawūna a.

X

I Yudafo mbla a lenyé fɔtsa wĩ a kutidu, mbom εla nde fɔtsa wĩ a kĩ fɔaya a kuyo keke. Ne mbla a onukpẽ ni, kateli nye kateli basɔfo a abɔa afɔlie mɔape a kakpa Baguma. Ade foesū nte fɔtsā mbla kĩ akũ ni, beláapuli bekena bati a kĩ baya ne Baguma sekẽ a bekpɔla da a.

II Nte bipuli bekpale bati a kĩ basum Baguma a akũ deedimɔape ni, kufe be towɔle leláabuki tekako be kɔto bio kĩ tɔkpa deĩ ne be akũ, lokɔa befɔ afɔlibɔ flee kabɔa.

III Leme nde ayekĩ fɔla a, kateli nye kateli afɔlibɔ afɔ bati akai be tɔkpa keke,

IV kitonekĩ banantsue mo kutukpabi baboane lelaapuli benye tokpa da.

V Ne fukĩ sũ kĩ Kristo aaya ne katinya kame a, ebi Baguma kĩ,

“Aáwe afolibo mo futetsa,
mbom okena sukena okpa yĩ.

VI Oyae kĩ bipila ye lodo ne afolibo atenye akũ
ĩye tokpa kanye afolie
láwo no ane.

VII Ade ke nle kĩ, ‘O Baguma, amo yĩ ne awĩ.
Ĩya kĩ mayaakena no kawe
nde ayekĩ betsele ne yĩ akũ
ne KatsELE Kpalewa a kame a.’ ”

VIII Enya loto ele kĩ, “Aáwe afolibo, mo futetsa,
ĩye oyae kĩ bapila ye ne afolibo atenye akũ, mo
tokpa kanye afolie láwo no ane.” Ele fukĩ tito kĩ
baboa afolie kũ flee ne mbla a onukpẽ malo.

IX Ade ke ele kĩ, “O Baguma, amo yĩ ne awĩ. ĩya kĩ
mayaakena no kawe.” Ne osi kũ akũ a, Baguma
fone afolibo koe a flee awe ekoa Kristo afolie a
edo ne te kadokõ.

X Ayekĩ Yesu Kristo kena Baguma kawe akũ, ekoa
ye akũ eboa afolie deedimope, ekpa foko flee
ekpale boe akũ.

XI Yudafõ osõfõ odi nye odi akena ye osõfõ
adzuma luwi nye luwi, kaboa afolie mope a
kabuli, tito kĩ afolibo kũ lelaapuli enye tokpa
malo.

XII Lemẽ kĩ Kristo koe ye akũ eboa afolie mope
ne tokpa akũ eyua a, enadzi ne Baguma somona,

XIII awã kĩ edzi yadzole loko a kĩ Baguma aakoa
ye bakesĩne ekena ye aboa katekõ.

XIV Kristo kɔa afɔlie mɔape a kɔ̄ ebɔa a, ekɛna bati a kɔ̄ bekpale be akũ a bekpɔla daa.

XV Hũhũ Kpalewa a lemɛ adi adansie ne foe akũ. Enya loto ele kɔ̄,

XVI “Boe ɔlate le kɔ̄,

‘Ade apam vɔẽ kɔ̄ maakɛna mɔ be,
ne lɔkɔ kɔ̄ laya a kamɛ a.

Maakɔa yɔ̄ mbla a ndo ne be towɔle kamɛ.

Ade maatsɛle ye ne be adzuni kamɛ a.’ ”

XVII Ebuki ele kɔ̄,

“Nlábuki nte anɛ ne be tɔkpa mɔ be ɔbla kpa akũ.”

XVIII Foesũ nte bekɔa fukĩ flee bite ni, tɔkpa kanye afɔlie tábuki esĩ.

Mifõ Bufuã Bɔya Ne Baguma Sekẽ.

XIX Foesũ nwaẽ amɛ, bɔtsã Yesu wuda akũ, bɔna osi faa kɔ̄ bóapuli buwo ne Kakɔ Kpalewa Flee a kamɛ.

XX Ebinya nkpã osi vɔẽ ekpa boe etsãmena lima a kɔ̄ lesẽ patampa kamɛ a kɔ̄ ledza lekpa ye sukɛna a.

XXI Budeĩ ɔsofo Kpale kɔ̄ ye adãmena Baguma toto a akũ,

XXII foesũ mifõ bokɔa ɔnɔkɔali ɔwɔle, mɔ katekado kɔ̄ kitim, mɔ towɔle kɔ̄ tekpale kɔ̄ kɔtɔkaku leláa, mɔ sukɛna kɔ̄ bewɔla se mui kleĩkleĩ bufuã Baguma.

XXIII Mifõ bupi kɔnɛte fɔletsɔ a kɔ̄ bɔanye katsa a budomɔ akũ pintii ne boe katekado kamɛ, kitonekĩ bóapuli bɔtɛ Baguma budo kɔ̄ yaakɛna ne letsɔ a kɔ̄ ele eyi a akũ.

XXIV Mifõ bøkona ayekĩ bóado boe bawaẽ kobẽ bibumena akũ akũ, bewe akũ kale, bekena tudzuma wĩ leme.

XXV Mitafõ bõfõ boe katsena kanaa nde ayekĩ mi kame badi akena a, mbom mifõ budo akũ kobẽ bubu, kitonekĩ mimó kĩ boe ɔlate Luwi a lamena kafuã.

XXVI Kitonekĩ nte bunyi ɔnokɔali a buyua, mo bubua pa bɔakena tokpa ni, afolie adima buki eláa kĩ yaapuli enye tokpa.

XXVII Mbom letsa a kĩ lite nye kĩ bɔadzi bɔkadã Kadze mo libe a kĩ laaya a ane, mo fi geĩgeĩ a kĩ fɔawɔla Baguma bakesĩne a!

XXVIII Nte odi fum Mose mbla a ni, baámɔ ye kɔnya, kako bako ye nte bedza ne bati nviã ãye bati elale adansie kadi akũ.

XXIX Kekõ mikona midã ni, litsa soto kavele aaya ne oti a kĩ esupa Baguma Obi a, kĩ ebu Baguma apam babɔane a kĩ ekɔa evole tokpa ne ye akũ a fɔtsa pupulidza? Litsa leme miakona kĩ laaya ne oti a kĩ yasupa Hũhũ Kpalewa a kĩ yamɔ bati kɔnya a akũ? Mikona midã soto kavele mo ɔsĩ a kĩ baakpa ye a!

XXX Kitonekĩ bunyina oti a kĩ ele kĩ, “Yĩ aavia tokpa kɔtokase, yĩ aase te kɔto.” Ebuki ele kĩ, “Boe ɔlate a aadzemo ye bati.”

XXXI Fɔnye libe paa kĩ odi aawo ne Baguma kĩ edzi nkpã a kalokpa kame!

XXXII Mite ane ne fuwi a kĩ fɔtẽ, kĩ minya lotɔ minyi Baguma laa a. Ne lokɔ a na kame a, kĩ Baguma ɔhaĩ ko ne mi akũ a, mido ɔwɔle mipili mo ɔsĩ tito kĩ mimó lubo pii malo.

XXXIII Fɔkɔ fudi bavũna mi ne kanade, kakena mi awɔda. Fɔkɔ bebã lemɛ miakɔa mi akũ kabumena bikĩ bamɔna be lubo kũ odu a.

XXXIV Ne ɔnɔkɔali kame ni, mimó lubo ndɛ bati a kĩ bewaa kɔla, ade titɔ kĩ bekɔa kɔbẽ betɛ mi akũ fɔtsa flee ne mi awe malo ni, mido ɔwɔlɛ mitɛ foe mɔ kawɔlɛ, kitonekĩ minyina kĩ mibuki mideĩ letsa a kĩ lenene lebẽ, kĩ laana daa a.

XXXV Foesũ akpɔ etaveli mi, kitonekĩ fɔama mi kɔtɔkase kpale.

XXXVI Fusĩ kĩ miana ɔwɔlɛ bɔɛɛ, ayekĩ míapuli mikena ne Baguma kawɛ akũ, lokɔa mi awe aata letsa a kĩ ɛlɛ eyi a.

XXXVII Kitonekĩ Katsɛlɛ Kpalɛwa a lɛ kĩ,
“Kite sukuloo oti a kĩ yaaya a, aaya, ade eláabuna
owi a.

XXXVIII Yĩ oti kpĩ aate yĩ edo, edzi nkpã.
Lemɛ nte odi muniki liti ni,
eláabuki ewo yĩ anɛ.”

XXXIX Lemɛ boe kɔ bɔnyé bati a kĩ bamuniki liti kanaa kayela kame, mbom budeĩ kate kado ade bɔna nkpã kate a.

XI

Katekado Akũ Nfantuhũ.

I Katekado nyɛ fɔatsa kĩ nɔ anɛ teĩ ne foe akũ a anɛ kadã mɔ fɔtsa a kĩ aámɔ mɔ anɛ a foe katekado kĩ fudeĩ.

II Katekado akũ fɔtsã mɔ Baguma mó kawɔlɛ ne boe atitifo bawanyɔ a akũ a.

III Katekado kame fɔtsã mɔ bunu foe kayɔ kĩ Baguma kalɛ a ɛkɔa ɛbɔa katinya, ayekĩ letsa a

kĩ boámo a, ekena de etomena letsa a kĩ boámo mo ane a kame.

IV Katekado lefŏ Abel boá afoleĩ kĩ enene ebẽ Kain ade ekpa Baguma. Ye katekado kame etsã ena Baguma adansie ne ye akũ kĩ enye oti kpĩ, kitonekĩ Baguma moawe letẽ ye futetsa a. Tĩto kĩ Abel ku malo ni, etsã ye katekado kame ebuki yale kodzela nviã.

V Katekado lefŏ bebõe Henok benamena ode kĩ etáku. Odima tábuki emó ye, kitonekĩ Baguma yabõe ye enamena ode. Fomo ebõe ye enamena ode a ni, Katsẽle Kpalẽwa a di adansie ne ye akũ kĩ ye foletsa wo Baguma ane.

VI Nte odi lelá katekado ni, ye foletsa leláawo Baguma ane, kitonekĩ odi nye odi kĩ yaya ne Baguma sekẽ ni, kene kĩ ena katekado kĩ Baguma deĩ, ade enye bikĩ bawe ye liti osi a koto osene a.

VII Katekado lefŏ Noa te Baguma kode ne fotsa a kĩ fóaya kĩ eláapuli emó a akũ. Ebu Baguma ade ke eme mui ane adakã kpale kĩ enye ye mo ye toto bati a. Ne fukĩ sũ ni, ye katekado nye ketsa kĩ katinya kame bati ku koto ade Baguma bõe ye kĩ enye oti kpĩ a.

VIII Katekado lefŏ Abraham bu Baguma, kĩ eve ye kĩ edzakũ enaa tite a kĩ taanya ye adzapadiẽ akũ a. Ade edzakũ ne ye moawe tite akũ enaa awã kĩ enyina malo a.

IX Katekado ekõa enanya ononõẽ ne tite a kĩ Baguma le eyi yaakpa ye a akũ. Edzi ne patampa kame, ade ayea Isak mo Yakob lemẽ dzi ne tepatampa kame a, tito kĩ bekpa be tite moape a bohe a.

X Abraham kɛna foe lomɔ, kitonekĩ ekadã anɛ kakpa ɔmato kpale a kĩ Baguma awɛ tsua edzẽ nɛ kayɔkayi futekũ mɔ ɔsĩ akũ.

XI Katekado ɛfɔ Sara ɛmɛ na kobẽ epuli etsãmɔ kɔma, tito kĩ ekɛna katsɔkpa malo, kitonekĩ ebu Baguma a kĩ ekpa ye bohe a ɔnɔkɔalini.

XII Foesũ kito Abraham mɔape a kĩ eku eyua malo a kame babi mɔ bawa kĩ benɛ lidede ndɛ fusibii, mɔ mpo abui dã kĩ beláapuli bekã a né bito a.

XIII Bati kĩ flee ku nɛ be katekado kame, kĩ be awɛ táta ɛtsa a kĩ Baguma ɛ eyi kĩ yaakpa be a. Lemɛ bemó foe mɔ lugo, betɛ foe mɔ kawɔɛ ade bitunɔ nɛ foe akũ kĩ banɔvɔẽ mɔ basitsãne banɛ nɛ tite kĩ akũ a.

XIV Kitonekĩ bati a kĩ bale fɔɛtsa kĩ odu a, nyɛ betsa pefee kĩ belamɔ be mɔawɛ tite kawɛ.

XV Nte tite a kĩ te akũ bedzakũ a bekakɔna ni, kufɛ bɛna osi bimuniki bɛnaa te akũ.

XVI Mbom bekawɛ tite kĩ tenɛnɛ tɛbẽ, kĩ tenyɛ ode tide a ɛmɛ. Nɛ foesũ fɔákɔ Baguma kɔnyɔã kĩ bavɛ ye kĩ be Baguma, kitonekĩ ɛlɔla ɔmato kpale odi eyi be.

XVII Katekado ɛfɔ Abraham kɔa ye obi Isak ɛboɔ afɔɛ, ɔkɔ a kĩ Baguma sɔ ye edã a. Tito kĩ obi a na Baguma ɛ eyi kĩ yaakpa Abraham malo ni, etunɔ faa kĩ yakɔa ye obinyole mɔape a ɛboɔ afɔɛ ekpa Baguma.

XVIII Baguma bi ye kɔkɔɛ kĩ, “Isak akũ fɔatsã mɔ aana babi mɔ bawa a kĩ nɛ ɛyi a.”

XIX Abraham kɔna kĩ Baguma aapuli edzɛla Isak etomɛna kanɔkpa malo. Ade foesũ emuniki

ete ye obi nde wuda kame bedzela ye bitomena a.

XX Katekado lefō Isak hila Yakob mo Esau ne fotsa a kī fōaya a akū a.

XXI Katekado lefō kī Yakob aaku a, ehila Yosef babinyole a, ade kī ekena lolō ete ne ye otse kī yake katsā akū a, esum Baguma.

XXII Katekado lefō kī Yosef aaku a, ele eyi kī Israelfō aadzakū ne Egipte tite akū, ade etsa ayekī bekēna mo ye fotsō a.

XXIII Katekado lefō kī bema Mose a, ye bamane kola ye tideto elale, kitonekī bemo kī yale kadā paa, ade betāvila mbla a kī Egipte Legā si a katu a.

XXIV Katekado lefō kī Mose bo ane a, esī kī betave ye kī Egipte Legā obitsole obi.

XXV Mbom ewe kī yamo lubo mo Baguma bati keba kī yamo tokpa kame omene loko lukū lidi.

XXVI Mose kona kī konyoā a kī baado ye ne Kristo sū te koya paa koba akū kana fotsa flee a kī fudei ne Egipte a, kitonekī ekōa ane ete ne kotokase a kī Baguma aakpa ye ne loko kī laaya a akū.

XXVII Katekado lefō Mose dzakū ne Egipte, kī etāvila legā kalokpa a. Edo owole etāmuniki liti, ekēna nde yamo Baguma a kī boāmo mo ane a.

XXVIII Katekado Mose kōa eyi Wuda Katē Luwi a, ade efō bekōa baboane bikputa ne be tunyukpē titse akū, ayekī ode foto onyane a lelāako Israelfō babinyole batonyade a.

XXIX Katekado lefō Israelfō puli bitsua Mpo Ngbā a binyina nde tite akū betse. Kī Egiptefo boā mbodi kī be malo banyina a ni, bekamu ne mui a kame.

XXX Katekado lefō Yeriko ɔmato foebi a kī Israelfō tsā bisinya foe fuwi evūkōnō a veliveli.

XXXI Katekado lefō betáko Rahab ɔdɔpaani a bibumō bati a kī betábu Baguma a, kitonekī ɛte Israelfō a kī bebela benadā tite a kame mō kawole.

XXXII Litsa mbuki nle mbu? Loko leláa kī maale foletsa ne Gideon, Barak, Samson, Yefta, Dawid, Samuel mō Baguma onukpē banyene a akū.

XXXIII Betsā katekado kame beno mō fude pii benya be akū. Benya akū ne osi kpī akū, ade bena fotsa a kī Baguma le eyi kī yaakpa be a. Badi sua dzata tunukpē,

XXXIV badi dina fi geīgeī, ade fofō kī badi lo ne kawū onukpē a. Katekado fō bikī bekena kpetee a na kobē, ade bena osī ne kawū kame beno benya banovōē kawū banone akū a.

XXXV Katekado kame fotsā mō batsole te be akū bati banokpa kī bedzela bidzi nkpā. Ne katekado sū bati bebā kī betáwe kī benye be ne kola fone be akū awe bekena be awoda biku, ayekī baadzela be bidzi nkpā kī enene ebē a.

XXXVI Bidi badi nsekuo, bibo be mō mple, ade bido badi nkɔsonkɔso benado ne kola kame a.

XXXVII Betale badi boe, bebē badi ne kayite mō ɔsae, beko badi mō apā. Badi na ne baveli iye kutukpā tuvoli kame betsā bekamini ne ohiā kame, bitomō be liti ade bekena be awoda a.

XXXVIII Ne be kale sū katinya kī tákpa be kadzi! Betsā bekamini nde bati kī bilo kawū ne kosa kame, bidzi ne toto akū, bebela ne toto teke mō tite foke kame.

XXXIX Leme bati kī flee kī be katekado di adansie ne be akū malo ni, be kame odima awe

táta letsa a kī Baguma le eyi a,

^{XL} kitonekī Baguma kena nhihie kī enene ebē eyi ekpa boe. Ye botae nye kī eláane boe liti ekena be bekpola.

XII

Baguma Nye Boe Olega.

^I Ne foe sū ni, kī budeī bati kodabu kī odu kī bisinya boe, bado boe kōbē sū ni, mifō bonye folotsa fudi nye fudi kī futeī ne boe akū, mō tōkpa a kī temane ne boe akū buwula, lōkōa buwula atse a kī ewaa ne boe loto a mō kōneyōle.

^{II} Mifō bōkōa ane bute ne Yesu akū daa, oti a kī ye akū boe katekado dzē a, kito kayōkayi kenawo kawūna a. Kī enyina kawōle a kī kadzōle ye a sū ni, edo owōle emó lubo ne asendua akū, ade etábu asendua akū wuda kōnyōā letsama a. Leme finyaa ene edzi ne Baguma legākpo a somōna.

^{III} Mikōna letsa a kī de kame Yesu tsā etē a, mō ayekī emó lubo kī tōkpa bakenane yidza bedza ne ye akū pii a midā. Ne foesū mitafō akpo liveli mi mimuniki ne ye liti.

^{IV} Kitonekī ne mi kanō mō tōkpa kame a, mitánō miwo tō awā kī baako mi babōane ne tite.

^V Mbōee milela owōle kado folets a kī Baguma abi mi nde ye babi a? Ade foe nye kī,
“Yī obi, nte Olate a vele nō soto ni, tabu foe fotsa kabii.

Nte ekā nō ane ni, tafō foha nō owōle.

^{VI} Kitonekī oti a kī boe Olate awe kale ni,
ade ye yavele soto a.

Ade odi nye odi kī ete ye tibi ni,

yavele ye soto.”

^{VII} Nte miamo soto kavele lubo ni, mido owole. Mi lubo kamo a atsa ki Baguma lamena mi kavele nde ye babi aye. Obise odi dei ki olega lavele ye soto?

^{VIII} Nte baavele mi nde ayeki yavele ye babi flee a ni, foatsa ki minye ye babi kpanunu a, mbom minye oti bebã babi.

^{IX} Fuki fubu nye ki budei tite aku balega ki bavele boe soto, leme bokoa obu kakpa be. Nde su boladola boe aku bokpa boe huhu Olega pii foba loka budzi nkpã?

^X Boe balega a avele boe soto loko luku odi nde ayeki fonene be. Leme Baguma ko akena foe ne boe kale su, ayeki banya bati kpalewa nde ye aye.

^{XI} Nte bavele boe soto a, fawo boe kaloe ne loko a kame, ade kawole lade boe a. Leme ke liti a, fafo be a ki bevele be a akena bati kpã, kana lukudo ne nkpã kame.

Bekpa Kode Bisi Mbla Leme.

^{XII} Foesu mido akpo a ki edo a, mo mi aduli a ki edudu kobe.

^{XIII} Mikaatsã tisi yedede aku ayeki oti ki ene lekpe a koba lelãte ye, mbom ki yaana foso katsa.

^{XIV} Miboa mbodi ki miãdzi ne lukudo kame mo odi nye odi, midzi nkpã ki ekpale, kitoneki odi ki etãkpale lelãpuli emoo boe Olate a.

^{XV} Midã kadã wi ki mitayela Baguma konyakamo a. Mitãfo odima lekena nde tuwi mo onye tibo ane, tido ohau mo efã ne bati pii kame.

XVI Mitafõ odima lekɛna adɔpaa, ãye ekɛna oti kĩ enyína Baguma ndɛ Esau, kĩ ɛno ye tibinyole lonokɔẽ ɛtɛ funitsã sɔɔdaɛ moapɛ a.

XVII Nɛ ayekĩ minyina a, ke liti a Esau wɛ kĩ ɔlega ekpa ye nhila a, lemɛ ɛtákpɛ ye, ade titɔ kĩ ekɔa kabe ɛwɛ kĩ yadani letsa a kĩ ekɛna a malo ni, ɛtána foe akũ osi.

XVIII Nnɛ Sinai ɔto a kĩ oti aapuli ekɔa awɛ ɛta a sekẽ miya. Fólá ndɛ ayekĩ Israelfɔ mó fi geĩgeĩ katẽ nɛ ye akũ, kĩ ɔtũ ke, fɔkɛna kusuu, ade ɔwɛ kpale kavũ a,

XIX mo kĩ binu kagbulɛ kavõ mo odo a kĩ ɛlɛ kɔdzɛla a. Kĩ odo a nɛ a, bike aduli kĩ oti a ɛtabuki ɛlɛ kalɛ kadima ebu.

XX Kitonɛkĩ betápuli bɛdza nɛ mbla a kĩ bisi a onukpẽ kĩ, “Ntɛ ɔyɛ malo leta ɔto a ni, kɛnɛ kĩ bɛtalɛ ye boe bɛkɔ.”

XXI Letsa a kĩ bɛmó a deĩ libe paa kĩ Mose malo lɛ kĩ, “Libe wo yĩ, nkatila blibli!”

XXII Lemɛ mi kõ ni, Zion ɔto a sekẽ miya, Baguma kĩ edzi nkpã a ɔmato kpale kĩ ɛnyɛ ode Yerusalem. Miya nɛ ye ode fɔto banyanɛ mpim mpim a ɔmato kame.

XXIII Miyawo nɛ Baguma babi batonyade a kĩ bɛtsɛlɛ be buĩ nɛ ode kawɔlɛ katsɛna a kame. Miya nɛ Baguma kĩ ɛnyɛ batidziwa flee fɔletsã ɔdzɛnɛ, mo bati wĩ a kĩ bɛkɛna be hũhũ bɛkpɔla a sekẽ.

XXIV Miya nɛ Yesu kĩ ɛnyɛ apam vɔẽ a ɔkplanɛ sekẽ, mo ye babɔanɛ a kĩ bɛsã a kĩ bɛdza bɛkpa bɔhɛ fɔtsa wĩ kaba Abel bade a.

XXV Foesũ midã kadã wĩ kĩ mitásĩ oti a kĩ yalɛ kɔdzɛla a fɔletsã katse. Kitonɛkĩ ntɛ bikĩ bisĩ

betátse oti a kī ele Baguma foletsa ne tite akū a tápuli bilo a ni, nde bóapuli bulo nte busī kī boátse oti a kī yale kódzela katomena ode a?

XXVI Loko a na kame ni, ye odo kuna tite, leme finyaa kō ele eyi kī, “Maakuna deedi bio, leme nné tite odi, mbom mo ode leme.”

XXVII Foletsa “deedi bio” a atsa pefee kī yaakuna fotsa a kī eboa a, ewola foe, leme fotsa a kī eláakuna a aakaho.

XXVIII Foesū mifō bonye kole kī legākanyakō a kī keláakuna a ta boe awe. Mifō bokoa obu mo kavila busum Baguma ayekī fōawo ye ane,

XXIX kitonekī boe Baguma a nye fi kī fōawola fotsa.

XIII

Ayekī Bōawo Baguma Ane.

I Mikaawe akū kale daa nde Kristofō bawae aye.

II Mite ane mikaate banovoē ne mi awā. Badi kena foe lomo bete ode foto banyane leme binyina.

III Mite ane ne bikī bewaa kola a akū nde mimo be waa kola. Mite ane ne bikī bamona be lubo akū a nde mimo be amo lubo.

IV Kene kī mi flee mido obu ne kotsō mo konyo kadzi kame, ade kene kī batsō mo banyo bidi onokwali bekpa akū a. Baguma aadzemo bati a kī betsemo linyolewe mo litsolewe, mo bikī baboa adopaa.

V Minye sika anengbā ne mi kadzi kame, loko fotsa a kī midei fuwo mi ane. Kitonekī Baguma le kī,
“Nlāadzakū nfone no,

ade nláafone nɔ awe leme a.”

VI Foesũ mifõ bɔna ɔwɔle bɔle kĩ,
 “Boe ɔlate nye yĩ obumenane, nláavila.
 Litsa otidziwa aapuli ekena yĩ?”

VII Mite ane ne mi loto banyane kɔe a kĩ bide
 letsã ne Baguma fɔletsã a akũ bekpa mi a akũ.
 Midã ayekĩ be kadzi kame na, lɔkɔa mitomɔ be
 katekado.

VIII Yesu Kristo mɔape a lena kɔkɔe, edeĩ nviã
 kĩ, yaana daa.

IX Mitafõ fɔtsa vɔẽ ahɔlɔ ahɔlɔ katsa lekpa mi
 miyela osi wĩ a. Fɔnene kĩ miate ɔwɔle kame
 kɔbẽ mitomena Baguma konyakamɔ kame odi,
 keba kĩ miakena ne funitsã kanya tebla akũ,
 kitonekĩ fɔtábumena bikĩ bekena ne te akũ a.

X Budeĩ afolibɔ atenye kĩ Yudafo basofɔ a kĩ
 basum ne patampa kame a lelá osi kĩ banya ye
 akũ afolibɔ letsama.

XI Yudafo ɔsɔfɔnɔkɔẽ Flee a akɔa bayae
 babɔane kawomena ne Kako Kpalɛwa Flee a
 kabɔa bati tɔkpa akũ afolie, leme bapila bayae
 sekɛna a ne katsenakõ a ɔbaẽ.

XII Ade fukĩ sũ Yesu leme mó lubo eku ne ɔmato
 a ɔbaẽ, ayekĩ yaakɔa ye mɔawe babɔane ekpale
 bati akũ. XIII Foesũ mifõ bɔne bɔnaa ye sekẽ ne
 ɔmato a ɔbaẽ, bɔnaate konyɔã a kĩ bido ye a kudi.

XIV Kitonekĩ bɔlá ɔmato odima ne tite kĩ akũ
 kĩ yaawa daa, mbom ɔmato a kĩ yaaya a liti osi
 bɔlamena kawɛ.

XV Foesũ mifõ bɔtsã Yesu akũ bɔkɔa kamu kĩ
 kɛla nde afolie aye bɔkpa Baguma luwi nye luwi.
 Ade foe nye letsã a kĩ lane kato bikĩ babɔa ye dĩ
 nde boe ɔlate ayea tunukpẽ a.

XVI Mitalela fotsa wĩ kakena mo mi bawae fotsa kakpa, kitonekĩ ade fukĩ nyɛ afolie kĩ yawo Baguma anɛ a.

XVII Mibu mi lotɔ banyanɛ, midɔla akũ mikpa be lemɛ. Be adzɔɛ mi tekla akũ daa, ndɛ bati kĩ baakena akunta bekpa Baguma nɛ be adzuma kakena a akũ. Foesũ nte mikpa be obu ni, baakena ye mo kawɔɛ, lemɛ nte nné aye ni, baakena ye mo tuko kabe kĩ foláanya libi fokpa mi.

XVIII Mikaabɔa mpae nɛ boe lolɔ. Bɔte budo kĩ boe tɔwɔɛ kame kpale, kitonekĩ bɔawe kĩ bɔakena fotsa wĩ loko nyɛ loko.

XIX Mibɔa mpae kĩ Baguma efɔ mmuniki ñya nɛ mi sekẽ moatse.

Mpaɛbɔ Nɛ Hebrifɔ Lolɔ.

XX Baguma, lukudo okpane a kĩ edzela boe ɔlate Yesu kĩ enye Baveli Bakpãne ɔnokɔẽ a etomena kanokpa etsãmena apam babɔanɛ vɔẽ a kĩ elá kawũna kame a,

XXI ekɔa letsa wĩ lidi nyɛ lidi kĩ lisĩ mi ekpa mi, ayekĩ miakena nɛ ye kawɛ akũ. Ade mawã kĩ etsã Yesu Kristo akũ ekena letsa a kĩ yawɛ a nɛ boe kame. Kukũkpale kɔnya ye fude! Fɔya lomo.

Fɔletsã Nkaɛ.

XXII Nwae amɛ, make mi aduli kĩ mina ɔwɔɛ bɔɛɛ mitse kɔdɛ fɔletsã kĩ, kitonekĩ ovoli a kĩ ntsele mma mi a kame fɔletsã léla lugo.

XXIII Mawɛ kĩ makpa mi kanyi kĩ benye boe ɔwae Timoteo nɛ kola. Nte ewo yĩ sekẽ moatse ni, bomo ye bóayasela mi.

^{XXIV} Miwõna mi loto banyane a mo Baguma bade a flee mikpa boe. Boe bawaẽ a kã bito Italia awõna mi.

^{XXV} Baguma emo mi a flee konya.

Baguma Apam Vɔɛ a Tuwuli
Tuwuli: Baguma Apam Vɔɛ a Tuwuli New Testament
copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tuwuli)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

68df0193-2981-5275-8994-8f743fe01e5e